Warning

This page is located in archive.

7. domácí úloha: Ricart-Agrawalovo vyloučení

- Předloha: pdv-07mutex.zip [https://pdv.pages.fel.cvut.cz/pdv-private/hw/pdv-07mutex.zip]
- Do BRUTE odevzdávejte zip archiv obsahující soubor ExclusionPrimitive.java a
  případně další soubory s vlastními třídami (nesmí přepisovat kód projektu). Pokud využíváte
  vlastní třídy, musí se nacházet v package exclusion!

Vzájemné vyloučení (anglicky mutual exclusion, nebo zkráceně mutex) je algoritmus používaný v konkurentním programování jako synchronizační prostředek. V paralelní části předmětu PDV jsme s mutexy pracovali prakticky na každém cvičení. Mutex zabraňuje tomu, aby dvě vlákna (nebo procesy) vykonávala operace nad stejným sdíleným prostředkem - aby současně vstoupila do stejné kritické sekce. V paralelním programování za nás problém vzájemného vyloučení řešil operační systém, který plnil roli centrální autority. Na rozdíl od tohoto centralizovaného řešení se v distribuovaných výpočtech musí všechny procesy shodnout na tom, kdo v dané chvíli bude mutex vlastnit.

V tomto domácím úkolu si vyzkoušíte implementaci jednoho z algoritmů pro vzájemné vyloučení v distribuovaném prostředí. V takovém systému obecně nelze využít prostředků poskytovaných jediným lokálním strojem, řešení musí být od základu postaveno pouze na výměně zpráv. Algoritmus, který budete implementovat, se podle svých tvůrců jmenuje Ricart-Agrawalův a funguje následujícím způsobem:

Každý proces má své lokální skalární logické hodiny, a zámek (či několik zámků), kde každý má

- identifikátor kritické sekce, kterou zamyká,
- 2. stav: RELEASED, HELD nebo WANTED, a
- 3. frontu odložených požadavků.

Na začátku je stav každého zámku každého procesu nastaven na *RELEASED*. V systému kolují pro každou kritickou sekci dva typy zpráv: *REQUEST* a *OK*

- 1. Pokud chce proces P_i požádat o vstup do kritické sekce K, zaznamená čas T_i kdy o zdroj žádá a pošle zprávu REQUEST(K) s tímto časem všem procesům, které do K přistupují. Nastaví stav svého zámku K na WANTED.
- 2. Zámek K procesu je ve stavu *WANTED* dokud neobdrží zprávu OK(K) od každého dalšího přistupujícího procesu. Poté se nastaví na *HELD*.

1 of 3 2/11/25, 14:34

- 3. Pokud procesu P_j přijde zpráva REQUEST(K) od procesu P_i s časem T_i , tak
  - pokud je zámek K ve stavu HELD, pak zprávu REQUEST(K) zařadí mezi odložené požadavky a neodpoví
  - ullet pokud je ve stavu *WANTED* a o vstup do kritické sekce žádal v čase $T_j < T_i$, případně $T_j = T_i$ a j < i, pak zprávu REQUEST(K) zařadí mezi odložené požadavky a neodpoví,
  - jinak pošle zprávu OK(K) procesu P_i .
- 4. Pokud proces P_i dokončí práci v kritické sekci K, nastaví stav zámku K na *RELEASED*, odpoví na všechny zprávy ve frontě zámku a frontu vyprázdní.

Vaším úkolem bude doimplementovat třídu exclusion. Exclusion Primitive, která bude implementovat zámek podle protokolu Ricart-Agrawala. Instanci této třídy vlastní každý proces, který chce přistupovat do kritické sekce se jménem critical Section Name (seznam všech procesů, které rozhodují o přístupu do kritické sekce naleznete v poli allaccessing Processes). Proces, který danou instanci Exclusion Primitive vlastní na ní může volat následující metody:

- requestEnter() ve chvíli, kdy chce vstoupit do kritické sekce se jménem criticalSectionName
- isHeld() pro zjištění, zda mu byl už přidělen excluzivní přístup do sekce criticalSectionName
- exit() pro opuštění kritické sekce criticalSectionName (a uvolnění zdroje pro ostatní procesy)

ExclusionPrimitive zpracovává zprávy pomocí metody accept(). Pokud se zpráva týká kritické sekce criticalSectionName, tak ji zpracujte a vraťte true. V opačném případě vraťte false. Ve Vašem kódu můžete používat metody procesu, který danou instanci ExclusionPrimitive vlastní - metody objektu owner.

V aplikaci může být (a bude) více kritických sekcí s různými criticalSecionName . Při zpracovávání zpráv tak musíte ověřovat, zda se přijatá zpráva skutečně týká kritické sekce, kterou obsluhuje daný ExclusionPrimitive!

Abychom Vám usnadnili práci, naimplementovali jsme Vám logiku Lamportových (skalárních) hodin. Tato logika je implementovaná ve třídě clocked Clocked Process a zajišťuje, že:

- Po přijetí zprávy dojde k aktualizaci logického času pomocí pravidla ${\tt currentTime} = \max\{{\tt currentTime}, {\tt msg.sentOn}\} + 1$
- Každá odeslaná zpráva je označena aktuálním logickým časem odeslání (msg.sent0n = currentTime)

Inkrementaci logického času (například před odesláním zprávy) musíte provádět ručně voláním metody increaseTime().

2 of 3 2/11/25, 14:34

Abyste mohli využít ClockedProcess u, Vaše zprávy musí dědit od třídy clocked.ClockedMessage (a nikoliv od obecné třídy Message)!

Vaší implemenaci můžete vyzkoušet na scénáři bank. Main . Několik bankovních úředníků/ úřednic (BankOfficerProcess) zpracovává příkazy k převodu mezi bankovními účty. Ve chvíli, kdy dochází ke zpracování příkazu pro převod peněz z účtu accounti na účet accounti dojde

- 1. Ke vstupu do kritických sekcí accounti a accountj (voláním metody requestEnter odpovídajícího objektu ExclusionPrimitive a následným vyčkáním na splnění podmínky isHeld()==true). Vzpomeňte si, že jednou z možností, jak lze v případě zamykání více mutexů předejít deadlocku, je zamykat je v přesně daném pořadí to zajišťuje třída MultiLock.
- 2. K přečtení aktuálních hodnot účtů *i* a *j* zasláním zprávy ReadMessage procesu DatastoreProcess a vyčkáním na odpověď (zprávy ValueMessage).
- 3. K zapsání nových zůstatků účtů *i* a *j* zasláním zprávy WriteMessage procesu DatastoreProcess a vyčkáním na potvrzení (zprávami WriteAcknowledgedMessage).
- 4. K opuštění kritických sekcí account*i* a account*j* voláním metody exit() na odpovídajících instancích ExclusionPrimitive .

courses/b4b36pdv/tutorials/hw 07.txt · Last modified: 2024/03/12 14:52 by kafkamat

Copyright © 2025 CTU in Prague | Operated by IT Center of Faculty of Electrical Engineering | Bug reports and suggestions Helpdesk CTU

3 of 3 2/11/25, 14:34